
VI Jornades de bones
pràctiques de l'Anoia

Propostes d'actuació davant les violències de l'era digital

Recopilatori

Novembre 2024

Aquest document és un recopilatori del treball desenvolupat durant les VI Jornades de bones pràctiques de l'Anoia: prevenció, detecció enfront de l'assetjament entre iguals. Esdevé un treball col·laboratiu en un marc de participació comunitària, fruit del treball de reflexió de tots i totes les participants en les Jornades. [[accedir a més informació](#)]

Participa:

Consell Comarcal de l'Anoia

SEER (Salut i Educació Emocional S.L.)

Plataforma PDA Bullying

Amb el suport de:

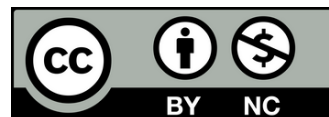

Edició:

Salut i Educació Emocional, S.L.

Barcelona, novembre 2024

Dipòsit legal:

Creative Commons - No Comercial

Núm. de registre Safe Creative: 2501210690084

Proposta de referència:

Plataforma PDA Bullying i Consell Comarcal de l'Anoia (2024).
Recopilatori de propostes d'actuació davant les violències de l'era digital. Salut i Educació Emocional SL

Agraïments a la participació

Coordinació pedagògica del recopilatori:

Marta Viñals Albiol. Xarxa Plataforma PDA Bullying.

Participants de les VI Jornades de bones pràctiques de l'Anoia

140 professionals de diversos àmbits d'acció, participants de l'activitat pràctica en grups:

Tipificació basada en els nivells d'alerta

Altres col·laboracions en l'elaboració:

Jordina Balaguero Pons. Programa de pràctiques (Equip SEER) en col·laboració amb el Màster de Psicopedagogia de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Pau Millas Calvar. Programa de pràctiques (Equip SEER) en col·laboració amb el Grau de Pedagogia de la Universitat de Barcelona (UB).

Madhjouba Mohamed Salem Mohamed. Programa de pràctiques (Equip SEER) en col·laboració amb el Curs de Formació en Mediació Comunitària de Nascor Formación.

A novembre de 2024, el Consell Comarcal de l'Anoia, i amb el lideratge de la "Comissió de prevenció, detecció i intervenció enfront de l'assetjament entre iguals", celebrava les **VI Jornades de bones pràctiques: prevenció, detecció enfront de l'assetjament entre iguals**, aquesta vegada amb un focus principal a "**L'era digital i els joves: riscos i oportunitats**".

En el marc d'aquestes jornades, dinamitzat per Equip SEER es va dur a terme un espai conferència, seguit d'una proposta de treball per grups en format taller. La indagació participativa es va centrar en la proposta que la planificació d'un pla d'acció pugui donar resposta, a través d'accions positives, concretes i específiques, repartides segons l'objectiu pedagògic, a cadascuna de les tres fases de la intervenció del Model PDA, recollides més a baix.

Durant aquest espai dinamitzat, tots i totes les participants de les jornades van treballar en la creació d'aquest pla d'acció, per fase, partint de l'apreciació de diverses violències digitals. De tot plegat se'n va extreure un llistat de **propostes específiques d'actuació davant la violència**, les quals queden recollides a continuació.

Fase 1 Aturar la situació + Protegir a tots els agents implicats	Fase 2 Activar la mirada cap al benestar + Implicar a tothom en la resolució	Fase 3 Reparar el dolor + Restaurar la convivència i el benestar
---	---	---

Aturar + Protegir

Activar protocols des de les mesures d'urgència.

Establir i aplicar estratègies relacionades amb els espais d'oci o de lleure.

Incrementar la presència de punts geolocalitzats on rebre ajuda (per exemple, a l'entorn comunitari, augmentar horaris de punts lila o dels serveis GPS d'espais públics d'oci).

Conscienciar, recuperant campanyes de sensibilització, sobre la privacitat i drets d'imatge en l'àmbit legal.

Establir un diàleg amb els agents implicats on demanar col·laboració.

Acompanyar les famílies des d'una comunicació corresponsabilitzadora.

Donar eines i estratègies per comprometre's a activar noves alertes (avisar/comunicar a l'adult de confiança).

Tenir present la comunicació/denúncia als Mossos d'Esquadra.

Recordar a l'alumnat que, si reben un vídeo, és millor que no el comparteixin. Convidar a denunciar (que no és xivar-se).

Aturar la difusió des del posicionament institucional (comunicació amb fermesa).

Aplicar mesures de protecció específiques per a la persona en rol de víctima (sempre que les necessiti).

Convidar a mesures d'autoprotecció com canviar les contrasenyes, crear nous comptes, desactivar les notificacions, bloquejar el telèfon o contacte, retirada de les xarxes implicades, etc.

Avisar a les plataformes implicades pels canals ja disponibles de denúncia.

Activar des d'un inici la necessitat de suport psicològic (a escala comunitària, qui s'ocupa d'aquests casos?).

Repensar la forma d'abordar la situació quan, a més, tenim clar que s'ha pogut cometre un delicte.

Procurar esborrar la petjada digital.

Valorar la retirada de dispositius (silenci digital).

Activar les mesures disciplinàries i la resposta legals pertinent.

Revisar amb els implicats si l'espai o els canals on comunicar situacions els consideren espais de confiança (en cas que no, implementar canvis o millores).

Ajudar a les famílies en la gestió de les xarxes i els dispositius.

Fer una revisió o valoració (amb els i les joves) de la situació, dels actes i els comportaments, sense minimitzar-los, donant nom a la violència/delictes.

Valorar la importància del benestar digital com a dret (fer una revisió de la importància d'estar bé, del dret al benestar).

Establir l'equip de resposta comunitari (per exemple, a través d'una comissió multixarxa).

Incrementar la protecció en zones/entorns vulnerables.

Informar dels canals per la demanda d'ajuda i activació d'alertes, també per a les famílies i la resta de les comunitats educatives (també per a aquelles persones no implicades en el cas).

Valorar la necessitat que professionals externs puguin ocupar-se d'accions en el marc de l'aturada i la protecció.

Revisar els canals de custòdia de proves (dispositius que les allotgen).

Partir, sempre, d'una mirada de no revictimització i no criminalització.

Enfortir el paper dels cercles de suport (qui pot ajudar des dels iguals, a aturar, canviar, millorar la situació?).

Activar + Implicar

Treballar amb els infants o joves implicats quins són aquells entorns on també s'ofereixi orientació sobre com actuar davant la violència (xats, telèfons d'ajuda, serveis, etc.).

Activar la coordinació amb agents externs (integrar-los en l'equip de resposta).

Mantenir l'acompanyament i el suport a les famílies, sempre, dotant d'eines i recursos.

Valorar si l'acompanyament individualitzat s'ha de mantenir amb una mirada pedagògica/tutorial, o necessita suport psicopedagògic, o derivació terapèutica (tenir clar el mapa d'actius: referents de confiança i professionals del territori).

Aprofitar el cas (mirada d'aprofitament del conflicte) per incrementar la xarxa amb els agents socials dels municipis.

Ajudar les famílies a sentir-se part dels acords establerts.

Revisar les accions amb el grup des de la idea de "no culpabilitat de la persona en rol de víctima", per tant, acompanyar a la responsabilització.

Potenciar el desenvolupament d'habilitats personals que permeten l'elecció pròpia, respecte a la situació.

Amb objectius clars, demanar el suport dels serveis especialitzats: SIE, Consell Comarcal, DAE, SIAD, USAV, Servei de mediació...

Aprofitar per incloure formació sobre l'ús, el bon ús de les eines digitals i les xarxes (què s'ha d'aprendre per afrontar el que ha passat de forma resilient?).

Incorporar suports externs en la capacitat de l'alumnat, no preventivament, sinó com a acció restaurativa (per exemple, davant d'un cas, quin paper tenen les xerrades de Mossos d'Esquadra?).

Implicar persones com a testimonis (recuperar la campanya "*Rebel·lat i parla! Passa d'espectador, a REspectador!*").

Mantenir la consciència que davant la violència hi ha responsabilitats de cadascú a escala legal.

Implementar dinàmiques a l'aula, més enllà de la tutoria, dins l'acció tutorial (que incorpora també a les especialitats).

Revisar continuament els objectius de treball individualitzat amb els rols principals (també la temporalitat).

Oferir formació d'alfabetització digital per a la resta de la comunitat educativa (aprofitar la situació per obrir propostes preventives amb qui no està implicat en el cas, sobretot, mirant a les famílies).

Oferir espais de cura dels professionals, per exemple a través de cercles de conversa. També tenir present la derivació de professionals a professionals que els puguin acompanyar.

Aprofitar per treballar, amb els i les professionals, recursos per acompanyar emocionalment.

Reparar + Restaurar

Aprofitar la pròpia experiència per donar suport a altres persones en situacions similars.

Brindar formació a tots els agents, ara, en com reconstruir la convivència.

Implementar a partir d'aquest punt, propostes per a noves formes de resoldre conflictes.

Incrementar, un cop reparades les relacions, dinàmiques de grup que ajudin a la cohesió i el sentiment de pertinença.

Treballar la "Netiqueta" per part de totes les persones, però especialment qui havia ocupat el rol d'agressor/a.

Promoure els entorns educatius com a espais segurs, des de la participació d'infants i joves (què vol dir espai segur?).

Revisar o reconstruir el decàleg de bon ús d'eines i dispositius digitals.

Reflexionar i revisar la petjada digital individual a les xarxes, ara que ja ha passat un temps del cas.

Oferir activitats relacionades amb el benestar emocional i ús de cercles restauratius.

Acompanyar la cura de les ferides emocionals des de les pròpies competències (i, sempre, tenir present la derivació a l'atenció psicològica).

Crear o explorar codis de bones pràctiques de les dinàmiques de grup/aula.

Utilitzar l'exemple positiu de la resolució del cas per a engegar noves propostes de provenció i sensibilització.

Reprendre els acords per a la convivència.

Construir noves formes de relació (amb el grup classe).

Revisar l'acompanyament emocional per part dels professionals.

Revisar l'evolució del rol de víctima cap a la vivència de vulnerabilitat, i el rol d'agressor cap a l'adaptació a l'assertivitat.

Assegurar la desidentificació del rol, sobretot, per part del grup (com mirem a les persones que van ocupar el rol de víctima i el rol d'agressor/a?).